

«БЕКІТЕМІН»

«Жетісу облысының Дәнеш Рақышев атындағы филармониясы» МКҚК мемлекеттік коммуналдық қазыналық кәсіпорының директоры

С.Ж. Джексембаев

« 24 » 04 2024ж.

«ЖЕТИСУ ОБЛЫСЫНЫҢ МӘДЕНИЕТ, АРХИВТЕР ЖӘНЕ ҚҰЖАТТАМА БАСҚАРМАСЫ» МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІНІҢ «ЖЕТИСУ ОБЛЫСЫНЫҢ ДӘНЕШ РАҚЫШЕВ АТЫНДАҒЫ ФИЛАРМОНИЯСЫ» МКҚК-дағы СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЯСАТЫ

Талдықорған қаласы 2024 жыл.

1. Жалпы ережелер

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың осы саясаты сыбайлас жемқорлық сипатындағы ықтимал іс-қимылдардың алдын алуға, сыбайлас жемқорлықты қабылдамау ахуалын қалыптастыруға бағытталған. Саясаттың мақсаты сыбайлас жемқорлықты қабылдамайтын және өзінің лауазымдық міндеттерін орындау кезінде адалдық пен сатылмаушылық қағидаттарын қамтамасыз ететін «Жетісу облысының Дәнеш Рақышев атындағы филармониясы» МКҚК (бұдан әрі- Филармония) қызметкерлерінің құқықтық мәдениетін қалыптастыру болып табылады.

2. Терминдер мен анықтамалар

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл – Филармония қызметкерлері өз өкілеттілігі шегіндегі қызметі:

-Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде сыбайлас жемқорлық сипатындағы әрекеттерді жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және кейіннен жою (сыбайлас жемқорлықтың алдын алу) бойынша;

-Сыбайлас жемқорлық сипатындағы әрекеттердің алдын алу, анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу, олардың зардаптарын жою (сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес) бойынша.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат – сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың тиімді жүйесін құруға және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін төмендетуге бағытталған қызмет.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттар – филармонияның қызметі үшін белгіленген сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсынымдар жүйесі.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау – филармонияның сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептерді анықтау және зерделеу жөніндегі қызметі.

Мүдделер қақтығысы – лауазымды адамдардың жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл ретте аталған адамдардың жеке мүдделері олардың өздерінің лауазымдық өкілеттіктерін тиісінші орындамауына әкеліп соғуына мүмкін.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелі – сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі.

Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу – алдын алу шаралары жүйесін әзірлеу және енгізу жолымен сыбайлас жемқорлық іс-әрекеттер жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі филармонияның қызметі.

3.Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы міндеттер

1.Саясат келесідей міндеттерді шешуді көздейді:

- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласында бірыңғай саясат жүргізу;
- Филармонияның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінде кез келген сыбайлас жемқорлық көріністеріне мүлдем (нөлдік) төзбеушілік түсінігін қалыптастыру;
- Филармонияның лауазымды тұлғалары мен жұмыскерлерін, сондай ақ үшінші тұлғаларды сыбайлас жемқорлыққа тарту тәуекелін азайту;
- Сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және оған қарсы іс-қимыл жасауға сыбайлас жемқорлық іс-әрекеттерінің салдарын барынша азайтуға және жоюға бағытталған сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу және еңгізу;
- Филармония қызметкерлерін сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы, сондай-ақ филармонияның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы қызметін регламенттейтін ішкі нормативтік құжаттарды қатаң сақтауға тәрбиелеу;
- Филармонияның ішкі нормативтік құжаттарында сыбайлас жемқорлық факторларының болуына жол бермеу;
- Жұмыстарды орындау және қызметтерді көрсету кезінде ашықтықты, адал бәсекелестікті және объективтілікті қамтамасыз ету.

2. Ереже атқаратын лауазымына, атқаратын функциялары мен жұмыс мерзіміне қарамастан, әкімшілік басқару персоналы мен инженерлік – техникалық персоналдан тұратын филармония қызметкерлеріне қолданылатын жалпыға міндетті нормалар мен қағидаларды қамтиды.

4. Алдын алу шаралары және жемқорлыққа қарсы іс-қимыл

Сыбайлас жемқорлық тәуекелі туындауы мүмкін филармония қызметінің бағыттары.

- 1). Сыйлықтан және өкілдік шығындар;
- 2). Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шеңберінде үшінші тұлғалармен жұмыс жасау;
- 3). Жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарға, мемлекеттік функцияларды жүзеге асыруға уәкілеттік берілген адамдарға, сондай –ақ оларға теңестірілген адамдарға төленетін төлемдер;
- 4). Демеушілік және қайырымдылық көмек көрсету;
- 5). Филармония қызметі шеңберінде мәмілелер жасау, тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алуды жүргізу;
- 6). персоналды басқару;
- 7). Ішкі құжаттардың қаржылық және заң сараптамасы.

4.1. Сыйлықтар және өкілдік шығындар.

1). Филармония іскерлік сыйлықтармен алмасуды және өкілдік шығындарды, оның ішінде іскерлік қонақжайлықты жүзеге асыруды жалпы қабылданған іскерлік тәжірибе деп таниды. Филармония Филармония іскерлік сыйлықтар мен іскерлік қонақжайлықты шығындарына қатысты адалдық пен ашықтық атмосферасын қолдайды.

2. Филармония қызметкерлеріне осындай іс әрекеттер/сыйлықтар болған жағдайда кез келген сыйлықтар /іскерлік қонақжайлық белгілері/ өкілдік шығындарын ұсынуға, уәде беруге, сыйға тартуға, ұсынуға, талап етуге, сұрауға, қабылдауға қатаң тыйым салынады:

- филармония қызметін сақтауға, кеңейтуге немесе оңтайландыруға немесе қандай да бір артықшылық немесе пайда алуға әсер ететін шешімдер қабылдауға іріктеп әсер етудің тікелей немесе жанама мақсаты бар, егер бұл әрекеттерсіз қолайлы салдардың басталуы нақты емес болып көрінсе;

- филармония атынан емес, қызметкердің атынан беріледі;

- тақырып, құндылық және нақты жағдай тұрғысынан ақылға қонымды емес.

3. Филармония жүзеге асыратын сатып алудың кез келген әлеуетті қатысушысынан сыйлықтар мен қонақжайлық белгілерін қабылдауға тыйым салынады. Іскерлік сыйлыққа немесе іс-шараға осы Саясаттың талаптарына сәйкес күмән туындаған жағдайда, лауазымды тұлға немесе филармония қызметкері тікелей басшымен немесе комплаенс офицермен кеңесу керек.

4.2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шеңберінде үшінші тұлғалармен жұмыс.

1). Филармония бірлескен жұмыс кезінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл шеңберінде үшінші тұлғалар жүктеген негізделген шектеулерді таниды.

2). Филармония үшінші тұлғалармен және бірлескен жобалар бойынша серіктестермен олардың тарапынан сыбайлас жемқорлық көріністері анықталған жағдайда мәмілелерді бұзу құқығын өзіне қалдырады.

3). Осы саясаттың қағидаттары мен талаптары туралы үшінші тұлғаларды және бірлескен жобалар бойынша серіктестерді хабардар ету.

4). Филармония сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттар мен рәсімдерді, сондай-ақ мінез-құлық стандарттарын, бірлескен жобалар бойынша үшінші тұлғалар мен серіктестердің қабылдауын құптамайды.

4.3. Жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарға, мемлекеттік функцияларды жүзеге асыруға уәкілеттік берілген адамдарға, сондай-ақ оларға теңестірілген адамдарға төлемдер.

1). Филармония үшін коммерциялық артықшылықтар алу мақсатында филармония жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдар, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдар, сондай-ақ соларға теңестірілген адамдар, олардың жақын туыстары үшін кез-келген шығындарды, оның ішінде көлікке, тұруға, тамақтануға, жүріп тұруға арналған шығындарды төлеуді дербес немесе өз қызметкерлері мен лауазымды адамдары арқылы жүзеге асырмайды.

2). Филармонияның лауазымды адамдары мен қызметкерлері мемлекеттік қызметшілермен өз-ара іс-қимыл жасау кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар үшін Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына сәйкес дербес жауапты болады.

4.4. Демеушілік және қайырымдылық көмек көрсету.

1). Филармония өз қызметін сақтауға, кеңейтуге немесе оңтайландыруға әсер ететін мемлекет, ұйымдар өкілдерінің немесе өзге де адамдардың шешімдер қабылдауына тікелей немесе жанама мақсатта қайырымдылық, демеушілік және қаржылық көмек көрсетпейді немесе егер мұндай көмек объективті түрде осындай әсер ету әрекеті ретінде қабылданса.

Филармонияның қайырымдылық және демеушілік көмек көрсетуге жұмсаған шығындары туралы ақпарат ашық болуға тиіс.

2). Филармония лауазымды тұлғалар мен қызметкерлерге өз атынан қайырымдылық және/немесе демеушілік көмек көрсетуге тыйым салмайды.

4.5. Филармония қызметі шеңберінде мәмілелер жасау, тауарларды, жұмыстарды және көрсетілетін қызметтерді, мемлекеттік сатып алуды жүргізу:

1). Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алуды жоспарлау және өткізу кезінде Қазақстан Республикасының Мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасын басшылыққа алу.

2). Сатып алу үшін пайдаланылатын ақшалай қаражатты оңтайлы және тиімді жұмсау, Мемлекеттік сатып алу туралы Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жағдайларды қоспағанда, әлеуетті өнім берушілерге сатып алуды өткізу рәсіміне қатысу үшін тең мүмкіндіктер беру, сатып алу процессінің ашықтығы мен айқындығын қамтамасыз ету, сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу, әлеуетті өнім беруші және (немесе) ол тартатын қосалқы мердігер ретінде қатысуға жол бермеу атқарушылық құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелері бар және Борышкерлердің бірыңғай тізіліміне енгізілген.

4.6. Персоналды басқару.

1). Филармония кадрлық шешімдер қабылдау кезінде объективтілік пен адалдық қағидаттарын ұстанады. Қызметкерлерді

жалдау, бағалау, жоғарылату және жұмыстан босату кезінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін болдырмау мақсатында, Филармония:

- белгіленген тәртіпте қызметкерлерді іріктеу мен жалдаудың ашық рәсімдерін және лауазымға қойылатын тиісті біліктілік талаптарын әзірлейді және бекітеді;

- еңбек қатынастарын бастау немесе жалғастыру туралы шешім қабылдау алдында кандидаттардың сенімділігімен мүдделер қақтығысының болмауы тұрғысынан жұмысқа орналасуға кандидаттарды тексеруді жүзеге асырады;

- өзінің негізгі қызмет көрсеткіштері мен кәсіби жетістіктерімен нәтижелілігіне қарай персоналдың қызметін бағалауды және сыйақы төлеуді жүргізеді;

- қызметкердің іскерлік қасиеттері мен біліктілігіне қарай жоғары тұрған лауазымға жоғарылату туралы шешім қабылдайды;

- Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген негіздер бойынша қызметкермен еңбек қатынастарын бұзу рәсімін жүзеге асырады.

2). Лауазымды тұлғалар лауазымға тағайындалған немесе Филармониямен еңбек қатынастарын жалғастырған кезде сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдайды.

4.7. Ішкі құжаттардың қаржылық және заң сараптамасы

1). Филармонияның ішкі нормативтік құжаттарының, оның ішінде ішкі нормативтік құжаттар жобаларының сыбайлас жемқорлық көріністері үшін себептер мен жағдайлар жасауға ықпал ететін ережелердің болуы мәніне бекітуге шығарылатын қаржылық және Заң сараптамасы және оларды жоюға бағытталған ұсынымдарды әзірлеу.

5. Мүдделер қақтығысын болғызбау және реттеу тәртібі

1). Филармонияның лауазымды адамдары мен қызметкерлері:

- мүдделер қақтығысына байланысты тәуекелдердің іске асырылуын болдырмау және оларды реттеу бойынша шаралар қабылдау;

- өзінің қызметтік міндеттерін орындау кезінде Филармония мүдделерін басшылыққа алуға және олардың жеке мүдделері Филармония мүдделеріне қайшы келетін жағдайлардан аулақ болуға;

- мүдделер қақтығысы туындаған жағдайда (немесе оның туындау мүмкіндігі болғанда) аталған ақпаратты Филармонияның тікелей басшысына не жоғары тұрған басшылығына жазбаша түрде жеткізу және лауазымды адамдармен қызметкерлер мүдделерінің қақтығысын реттеу қағидаларына сәйкес әрекет ету.

2). Мүдделер қақтығысын болғызбау немесе реттеу мүдделер қақтығысы тарапы болып табылатын Филармония қызметкерлерінің лауазымдық немесе қызмет бабын өзгертуден, оны белгіленген тәртіппен қызметтік міндеттерін орындаудан шеттетуге дейін және (немесе) мүдделер қақтығысының туындауына себеп болған пайдадан бас тартудан тұруы мүмкін.

6. Сыбайлас жемқорлық сипатындағы әрекеттер жасау туралы хабарлама.

1). Егер Филармонияда лауазымды адам немесе Филармония қызметкері жасаған сыбайлас жемқорлық әрекеті орын алғаны туралы қандай да бір күәлік болса, бұл туралы өзінің тікелей немесе жоғары тұрған басшысына дереу хабарлау керек.

2). Филармония қызметкерлері өзге қызметкердің, сондай-ақ үшінші тұлғаның сыбайлас жемқорлық іс-әрекет жасауға итермелеу фактілері туындаған жағдайды және/немесе қызметкерді сыбайлас жемқорлық іс-әрекет жасауға көндіруге қатысты белгілі фактілер немесе күдіктер туралы ақпараты бар болса, өзінің тікелей немесе жоғары тұрған басшысын дереу хабардар етуге міндетті.

7. Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарға қатысты қызметтік тергеу.

1). Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары туралы барлық хабарламалар бойынша Филармонияда тиісті құрылымдық бөлімшелердің қатысуымен тексеру немесе қызметтік тергеу жүргізіледі;

2). Егер, қызметтік тергеу-тексеру нәтижелері бойынша сыбайлас жемқорлық фактісі анықталса, сыбайлас жемқорлықтың кез-келген көріністеріне мүлдем төзбеушілік қағидатын негізге ала отырып, еңбек қатынастарын бұзуға және материалдарды тиісті уәкілетті мемлекеттік органдарға беруге дейін түзету шараларын қабылдау тергеу-тексеруді аяқтау деп есептеледі.

8. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу

1). Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдауды Қазақстан Республикасының заңнама талаптарына сәйкес жүргізіледі.

2). Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін сәйкестендіру, бағалау сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау негізінде жүргізіледі.

3). Филармонияның сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау әдістемелік ұсынымдарға сәйкес жылына кемінде бір рет жүргізіледі.

4). Филармонияның сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдауды комплаенс офицері жүргізеді. Талдау нәтижелері филармонияның ресми сайтында жарияланады.

9. Жауапкершілік.

1). Филармония қызметкерлері осы саясаттың талаптарын мүлтіксіз орындауға жауапты.

2). Сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін тиісті жауапкершілік шаралары қолданылған Филармонияның лауазымды адамдары мен қызметкерлері Қазақстан Республикасы сотының заңды күшіне еңген шешімінен өзге, Филармонияға келтірген материалдық залалды өтеуден босатылмайды.

3). Саясат талаптарын бұзу Филармонияның қызметкері мәртебесімен үйлеспейтін іс-әрекет ретінде қаралуы және тәртіптік жаза қолдану үшін негіз болуы мүмкін.

4). Саясат талаптарын бұзу Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын бұзғаны үшін көзделген жауапкершілік шараларын қолдануға әкеп соғуы мүмкін.

10. Қорытынды ережелер

1). Осы саясатты қолданысқа еңгізу мерзімі Филармония директорының ережені бекіткен күні болып есептелсін.

2). Осы саясат Қазақстан Республикасының заңнамасына өзгерістер мен толықтырулар еңгізілген жағдайда, сондай-ақ Филармонияны қайта құру/қайта ұйымдастыру кезінде өзгертілуге жатады. Осы Ережеге өзгерістер мен толықтыруларды Филармония директоры бекітеді.